

Logopedie bij hoofd-halskanker

Onze logopedisten zijn experts op het gebied van spraak- en slikproblemen bij hoofd-halskanker. In deze folder vindt u informatie over logopedie bij hoofd-halskanker.

Slikproblemen

Klachten van het kauwen en slikken bij hoofd-halskanker kunnen ontstaan door verschillende oorzaken. Het kauwen en slikken van eten en drinken kan moeilijk gaan door een tumor in de mond, keel of strottenhoofd. De tumor kan in de weg zitten of zorgen voor pijn tijdens het kauwen of slikken. Het kan er ook voor zorgen dat je je verslikt.

Ook kan het kauwen en slikken veranderen door de behandeling van de kanker. Bij een operatie kan een deel van de structuren van de mond en keel verwijderd worden. Hierdoor verandert de functie. Bestraling van de mond, keel of hals geeft vaak bijwerkingen als een droge mond en fibrose (verstrakken van de weefsels).

In de folder [Slikstoornis \(dysfagie\)](#) wordt uitgelegd hoe slikken precies werkt.

Onderzoek slikproblemen

Door middel van slikonderzoek kan worden bekeken waar het probleem ligt van de slikklachten. Er zijn verschillende slikonderzoeken:

- FEES
- Slikvideo
- Functioneel slikonderzoek

Behandeling slikproblemen

Na het onderzoeken van de slikproblemen wordt er een behandelplan opgesteld om het kauwen en/of slikken makkelijker te maken. Dit kan bijvoorbeeld door adviezen om het eten en drinken aan te passen, zodat het eten makkelijker weggeslikt wordt. Zie de folder [Veilig eten en drinken bij kauw- en slikproblemen](#). Ook kan een aanpassing in hoofdhouding helpen. Daarnaast zijn oefeningen mogelijk om de spieren van het kauwen en slikken te versterken. We werken er samen aan het eten en drinken zo normaal, veilig en prettig mogelijk te maken.

Bij bestraling en/of chemotherapie wordt preventieve logopedie ingezet, met het programma Halszaken. Zie de patiëntenfolder [Halszaken: Inleiding](#).

De logopedist werkt nauw samen met de KNO-arts, kaakchirurg, radiotherapeut en mondhygiënist. Een goede voedingstoestand is erg belangrijk bij hoofd-halskanker. Bij slikproblemen is dit kwetsbaar. Daarom heeft de logopedist veel contact met de diëtist om af te stemmen wat de patiënt kan eten en drinken.

Spraakproblemen

Na de medische behandeling van hoofdhalskanker kunnen spraakproblemen ontstaan. Waardoor praten met anderen moeilijker wordt, het spreken is minder goed verstaanbaar. Bijvoorbeeld als na een operatie een deel van de tong, kaak of gehemelte is veranderd. Bestraling kan de spieren die nodig zijn bij het spreken, stijf maken. Een voorbeeld hiervan is dat de mond minder goed open gaat. De logopedist bekijkt waar in het spreken het grootste probleem zit. Het spreken kan geoefend worden: specifieke klanken en woorden, maar vooral verstaanbaar spreken in het dagelijks leven. Soms kunnen hulpmiddelen ingezet worden om het spreken te verbeteren.